

**QISHLOQ XO‘JALIGINI RAQAMLASHTIRISHDA FERMER
XO‘JALIKLARI MA’LUMOTLARIDAN FOYDALANISH
SAMARADORLIGINI OSHIRISH MASALALARI**

PhD. Qutlimuratov Yusup Qulbaevich

TATU Nukus filiali “Axborot ta’lim texnologiyalari”

kafedrasi mudiri,

E-mail: Q_yusup@mail.ru

Xojanova Aqsungul Jenisbaevna

TATU Nukus filiali “Kompyuter injiniringi” fakulteti

2-kurs magistranti

E-mail: aksungulk@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada qishloq xo‘jaligini raqamlashtirish bo‘yicha chora-tadbirlar, tahlil qilingan muammolar, hatarlar va ularni bartaraf etish imkoniyatlari aks ettirilgan.

Kalit so‘zlar: raqamlashtirish, raqamli qishloq xo‘jaligi, raqamli texnologiyalar, innovatsiya.

**ISSUES OF INCREASING THE EFFICIENCY OF USING FARM
INFORMATION IN THE DIGITALIZATION OF AGRICULTURE**

Abstract: This article presents measures for the digitalization of agriculture, analyzes the problems, threats and opportunities to overcome them.

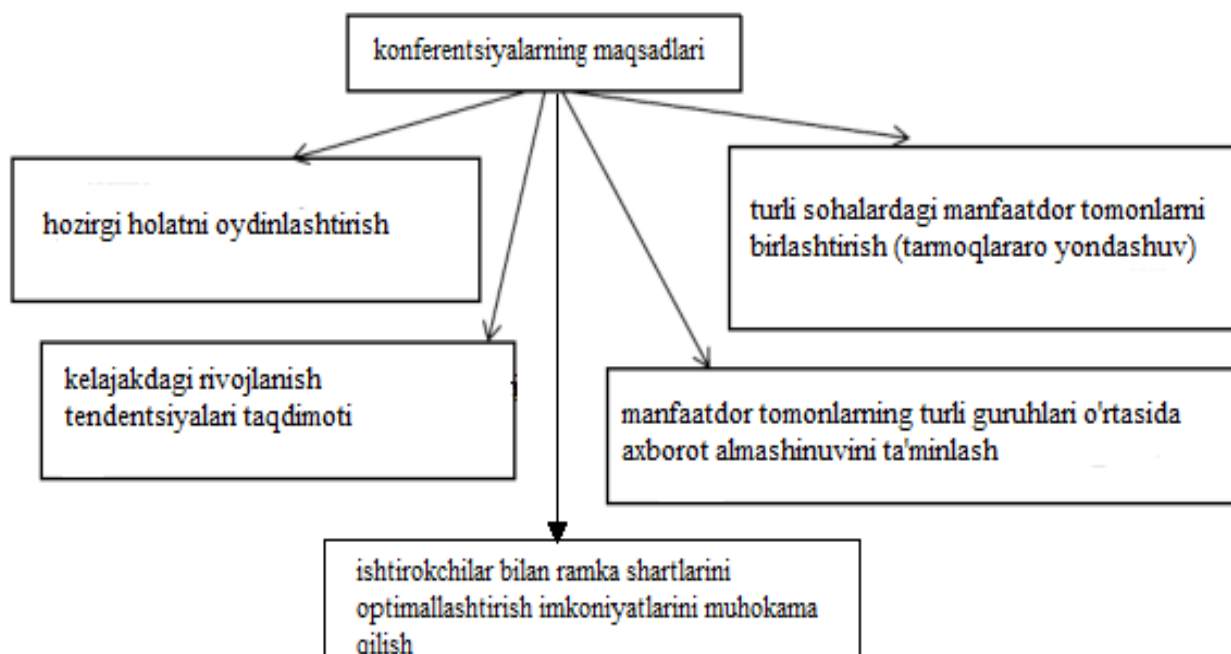
Key words: digitization, digital agriculture, digital technologies, innovation.

Raqamlashtirish zamonaviy qishloq xo‘jaligining e’tirofini oshirish, avvalambor, zamonaviy va barqaror qishloq xo‘jaligiga oid tanqidiy jamoatchilik muhokamasini

ob’ektivroq qilish va ortiqcha byurokratik talablarni kamaytirishga yordam berish uchun katta imkoniyatlarni taqdim etadi.

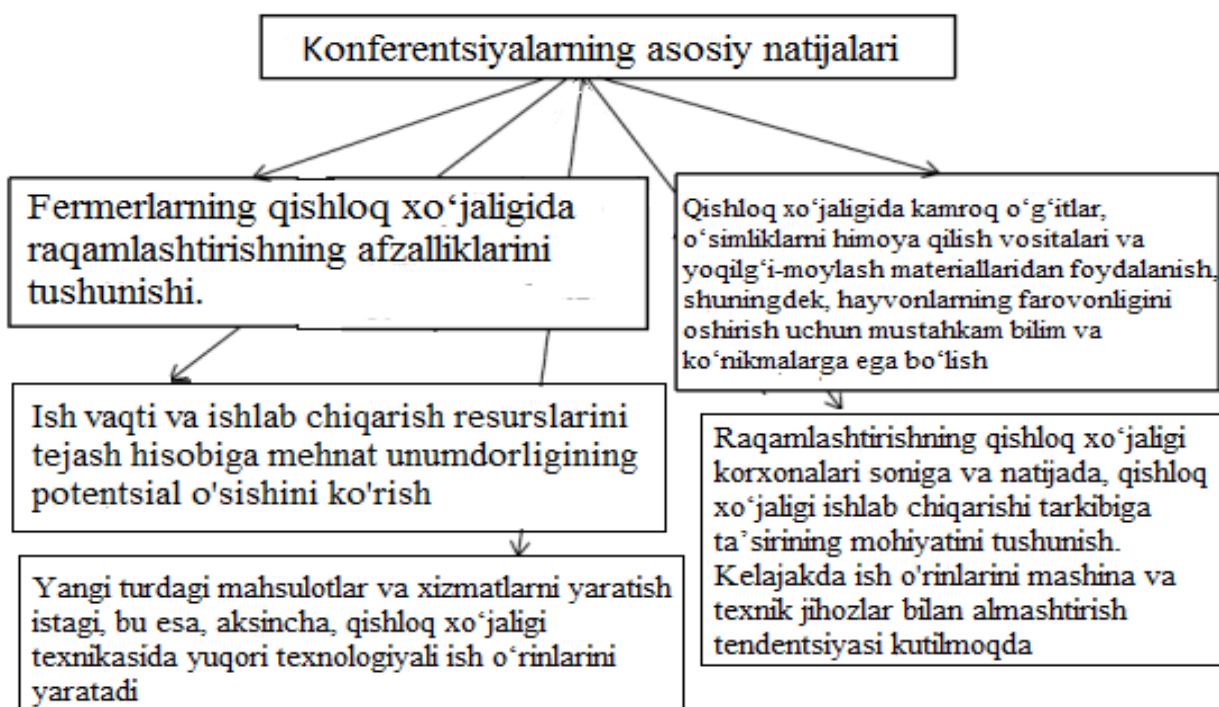
Biroq, xavflar ham mavjud. Qishloq xo‘jaligi ishlab chiqaruvchilari o‘z ma’lumotlari uchinchi shaxslar tomonidan qishloq xo‘jaligi korxonalariga zarar etkazishidan xavotirda. Bu ishlab chiqarish materiallari ishlab chiqaruvchilari yoki savdo kompaniyalari iqtisodiy foyda olish uchun qishloq xo‘jaligi korxonalarini ma’lumotlaridan foydalanishlari mumkin. Shu bilan birga, qaramlik kuchayishi mumkin, bu esa, umuman olganda, ular uchun salbiy iqtisodiy oqibatlarga olib keladigan muzokaralar jarayonida qishloq xo‘jaligi ishlab chiqaruvchilarining pozitsiyasini yanada zaiflashtiradi.

Ushbu potentsial qaramlikka qarshi kurashishda fermerlarni qo‘llab-quvvatlash maqsadida davlat darajasida maxsus tushuntirish ishlarini olib borish, masalan, ixtisoslashtirilgan konferensiyalar, davra suhbatlari va hokazolar o‘tkazish zarur (1-rasm).

1-rasm. Fermerlarni qo‘llab-quvvatlash usuli

Bunday konferentsiyalarning asosiy natijalari quyidagilar bo‘lishi kerak (2-rasm):

2-rasm. Asosiy natijalar

Yuqorida aytilganlarga asoslanib, biz raqamli texnologiyalardan foydalanish, ayniqsa, yirik qishloq xo'jaligi korxonalarini uchun iqtisodiy jihatdan samarali ko'rinadi degan xulosaga kelishimiz mumkin. Tyunen nomidagi institut ma'lumotlariga ko'ra [1], kichik qishloq xo'jaligi korxonalarini xo'jaliklararo kooperatsiyada texnologiyalardan foydalansalar ham foyda ko'rishlari mumkin.

Ilmiy tadqiqotlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash ham qishloq xo'jaligiga raqamlashtirishni joriy etishning muhim qismidir. Maqsad, resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish uchun raqamli qishloq xo'jaligi texnologiyalari sohasidagi innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlashdir.

Raqamlashtirish va qishloq xo'jaligi juda murakkab tizimlardir. Raqamlashtirishning afzalliklaridan amaliyotda va jamiyatda qo'llash uchun to'g'riroq foydalanish, shuningdek, muammolar va cheklovlarga to'g'ri javob bera olish uchun qishloq xo'jaligida raqamlashtirishni rivojlantirish uchun asosli shart-sharoitlar yaratish zarur. Maqsad – qishloq xo'jaligi sohasida barqaror ishlab chiqarish uchun raqamli texnologiyalarni qo'llab-quvvatlash.

Ushbu maqsadga erishish uchun qishloq xo'jaligi korxonalarini bilan hamkorlikda turli xil texnik echimlar va mahsulotlar sinovdan o'tkazilishi va baholanishi kerak. Shu

bilan birga, qishloq xo‘jaligi korxonalarida uchun o‘simlik va chorvachilik bo‘yicha tipik asosiy vazifalar belgilanishi va ular tajriba maydonlarida ko‘rsatilishi kerak. Ushbu eksperimental maydonlarning (raqamli innovatsion parklarning) vazifasi ularni qishloq xo‘jaligi amaliyotiga tatbiq etish uchun berilgan texnologiyalar va bilimlarni, shuningdek urug‘lar, o‘g‘itlar, kimyoviy moddalar, mashinasozlik, boshqa sohalar va oziq-ovqat sanoati va keng jamoatchilik uchun etkazib beradigan kompaniyalar uchun topshirilishi kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://www.agroxxi.ru/zhurnal-agromir-xxi/stati-rastenievodstvo/klimat-uglerod.html>
2. Semchenkova S.V., Chulkova G.V., Lukasheva O.L. Use of data of inventory and monitoring of lands in the complex development program of territories // International Agricultural Journal. 2019. T. 62. № 2. C.7.
3. Departmental project «Digital agriculture»: official publication. —M.: FGBSO «Rosinformagrotech», 2019. -48 p.